

УДК 657.6

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Студ. А.І. Якименко, гр. МГОА-18
Науковий керівник проф. М.І. Скрипник
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. В умовах розвитку ринкових відносин важливе значення має підвищення якості роботи аудиторів. Однією із складових, що забезпечують таку якість, є дотримання аудитором вимог професійної етики та несення відповідальності за свою роботу. Тому метою дослідження є вивчення порядку виникнення та меж відповідальності аудиторів. Для досягнення цієї мети необхідне виконання таких завдань: аналіз правових основ виникнення відповідальності аудитора, розподіл відповідальності між суб'єктами аудиту та внесення пропозицій щодо усунення існуючих проблем зазначеної сфери.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є сукупність відносин, які виникають між учасниками аудиту. Предметом дослідження є специфіка настання та межі відповідальності суб'єктів аудиту.

Результати дослідження. У ході виконання аудиту відповідальність, згідно з договором, розподіляється між аудитором, замовником та третіми особами (інвестори, кредитори, постачальники, акціонери тощо). Аудитор несе відповідальність перед замовником за професійну думку. Замовник несе відповідальність перед аудитором за фінансову звітність та вхідні залишки за рахунками, а також перед третіми особами в порядку черговості погашення боргів [1, с. 221].

Специфіка відповідальності аудитора закладена в меті аудиту: засвідчити достовірність, повноту та законність наданої інформації щодо дій і подій господарюючого суб'єкта з метою зниження до найменшого ризику користувачів інформації [2, с. 365].

Недоліком чинного законодавства, що регулює проведення аудиту в Україні, є відсутність в ньому прямих положень, які б визначали конкретний перелік видів відповідальності та стягнень, що застосовуються до аудитора в разі правопорушень під час проведення перевірки та складання аудиторського висновку. Але, враховуючи специфіку аудиторської діяльності, необхідно зазначити, що в будь-якій ситуації аудитори за неналежне виконання своїх обов'язків можуть нести матеріальну, дисциплінарну, цивільну та кримінальну відповідальність перед: органами, які видали свідоцтво на право зайняття аудиторською діяльністю, аудиторською фірмою, клієнтом (замовником), третіми особами [3].

Отже, основні види відповідальності, які можуть нести аудитори за неналежне виконання своїх професійних обов'язків та їх характеристика відображені на табл. 1 [2, с.366]:

Таблиця 1 – Види відповідальності, які несуть
аудитори за правопорушення під час професійної діяльності

Вид відповідальності	Характеристика
Дисциплінарна відповідальність	Вид юридичної відповідальності, що полягає у застосуванні до працівника конкретних заходів стягнення за скоєні ним дисциплінарні провини. Застосовують наступні дисциплінарні стягнення: зауваження, догана, звільнення з роботи.
Матеріальна відповідальність	Один із видів юридичної відповідальності, який полягає в обов'язку працівників відшкодувати у встановлених законом межах майнову шкоду, заподіяну з їх вини підприємству, в якому вони працюють. Чинним законодавством передбачені наступні види матеріальної відповідальності працівників: повна, обмежена і колективна.
Цивільна	Встановлені нормами цивільного права юридичні наслідки невиконання або

Економіка інноваційної діяльності підприємств
*Організаційні та методичні аспекти бухгалтерського обліку і аудиту
інноваційної діяльності підприємств України*

відповідальність	неналежного виконання аудитором передбачених цивільним правом обов'язків, що пов'язано з порушенням суб'єктивних цивільних прав іншої особи.
Кримінальна відповідальність	Вид юридичної відповідальності, суть якої полягає у застосуванні судом від імені держави до особи, що вчинила злочин, державного примусу у формі покарання.

Через відсутність чіткого визначення у вітчизняному законодавстві відповідальності аудиторів та аудиторських фірм за неякісний аудит поширеними є факти порушення законодавства, неоднозначне трактування правових норм та, як результат, зниження ефективності аудиторських перевірок. Отже, аудитор повинен не лише висловлювати думку про достовірність показників фінансової звітності, а й нести відповідальність за результати своєї роботи та попереджати користувачів аудиторських висновків про можливі загрози, які можуть виникнути на певному етапі діяльності.

Висновки. Отже, в умовах сьогодення першочерговим завданням має стати розробка положень про відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності, видів стягнень та покарань, які можуть бути застосовані до аудитора та внесення змін у діюче нормативно-правове забезпечення.

Ключові слова: аудит, аудиторська діяльність, юридична відповідальність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пшенична А. Ж. Аудит: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. С. 320
2. Немченко В. В., Редько О. Ю. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): навч. пос. Київ, 2012. С. 540
3. Коваль С.В. Відповідальність суб'єктів аудиту: шляхи забезпечення: Актуальні аспекти розвитку підприємств аграрної сфери: облік, аудит та оподаткування: зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції, 22-23 листоп. 2018 р. Херсон, 2018. С. 376